

مثال: فرشاد و فرهاد و فرزاد شرکای یک شرکت تضامنی به نسبت $1/5$ و $1/5$ و $3/5$ در سود و زیان سهیم بوده و سرمایه هر یک از آنها به ترتیب 1.000.000 و 2.000.000 و 3.000.000 ریال می باشد. در تاریخ 95/2/21 فرشاد با موافقت سایر شرکا نصف سهم الشرکه خود را به مبلغ 700.000 ریال به فرشید فروخت. ثبت لازم در دفتر روزنامه به شرح زیر می باشد:

سرمایه فرشاد 500.000

(85/2/21) سرمایه فرشید 500.000

(ب) ورود شریک جدید از طریق سرمایه‌گذاری مستقیم در شرکت تضامنی

در شرایطی که شرکت به سرمایه بیشتری نیاز داشته باشد ممکن است با توافق شرکاء، شریک جدیدی از طریق آوردن وجه نقد یا سایر اقلام دارایی به عنوان سرمایه، در شرکت پذیرفته شود. ورود شریک جدید از این طریق باعث افزایش دارایی‌ها و سرمایه شرکت تضامنی شده و می‌تواند به دو صورت زیر انجام شود:

1- بدون تجدید ارزیابی دارایی‌ها و بدهی‌ها

2- با تجدید ارزیابی دارایی‌ها و بدهی‌ها

1- ورود شریک جدید بدون تجدید ارزیابی دارایی‌ها و بدهی‌ها

در مواردی که شریک جدید از طریق سرمایه‌گذاری مستقیم وارد شرکت تضامنی می‌شود و مبلغ دفتری دارایی‌ها و بدهی‌ها مورد توافق شرکای قدیم و جدید می‌باشد، دارایی‌ها و بدهی‌ها مورد تجدید ارزیابی قرار نمی‌گیرند. در این گونه موارد، برای ثبت رویداد مالی مربوط به ورود شریک جدید یکی از روش‌های زیر مورد استفاده قرار می‌گیرد:

1- اختصاص پاداش به شرکای قدیم

2- اختصاص سرقفلی به شرکای قدیم

3- اختصاص پاداش به شریک جدید

4- عدم اختصاص پاداش به طرفین

از روش اول و دوم معمولاً هنگامی که مبلغ سرمایه‌گذاری شریک جدید بیش از منافع (سرمایه) تحصیل شده توسط وی باشد استفاده می‌شود، با این تفاوت که در روش اول مبلغی که شریک جدید وارد شرکت می‌کند بیشتر از مبلغی است که به حساب سرمایه وی منظور می‌شود، ولی در روش دوم، مبلغی که شریک جدید وارد شرکت می‌کند معادل مبلغی است که به حساب سرمایه وی منظور می‌شود، ولی برای شرکت سرقفلی در نظر گرفته می‌شود. در روش سوم مبلغ سرمایه‌گذاری شریک جدید کمتر از منافع (سرمایه) تحصیل شده توسط وی می‌باشد و در روش چهارم مبلغ سرمایه‌گذاری شریک جدید مساوی با منافع (سرمایه) تحصیل شده وی می‌باشد

1- اختصاص پاداش به شرکای قدیمی

در مواردی که شرکت تضامنی از وضع مطلوب مالی و روند سودآوری مناسبی برخوردار است مبلغی که شرکای قدیمی برای ورود شریک جدید مطالبه می‌کنند از آنچه به بستانکار حساب سرمایه وی منظور خواهد شد بیشتر است. این مابه‌التفاوت پاداش زحمات گذشته شرکای قدیمی برای اداره مطلوب شرکت تضامنی است که به نسبت مقرر در شرکت نامه برای تقسیم سود محاسبه و به حساب بستانکار سرمایه آنها منظور می‌شود. نحوه محاسبه سهم الشرکه شریک جدید و مبلغ پاداش به صورت زیر است:

نسبت مشارکت شریک جدید × مجموع سرمایه شرکاء پس از ورود شریک جدید = سهم الشرکه شریک جدید

سهم الشرکه شریک جدید - مبلغ پرداختی توسط شریک جدید = مبلغ پاداش

مثال: احمد و محمود شرکای یک شرکت تضامنی به نسبت $2/5$ و $3/5$ در سود و زیان شرکت سهیم بوده و سرمایه هر یک از آن‌ها به ترتیب 1.600.000 و 2.000.000 ریال می‌باشد. در تاریخ 91/3/31 شرکا توافق نمودند که محمد با پرداخت مبلغ 1.800.000 ریال به عنوان شریک جدید وارد شرکت شده و در $1/4$ سرمایه و سود و زیان سهیم گردد. انجام ثبت لازم به شرح زیر می‌باشد:

سرمایه شرکاء قدیم $1.600.000 + 2.000.000 = 3.600.000$

مجموع سرمایه شرکا پس از ورود محمد $1.800.000 + 3.600.000 = 5.400.000$

سهم الشرکه محمد $5.400.000 \times 1/4 = 1.350.000$

پاداش شرکای قدیم $1.800.000 - 1.350.000 = 450.000$

1.800.000	وجوه نقد
1.350.000	سرمایه محمد
(450.000 × 2/5 =) 180.000	سرمایه احمد (91/3/31)
(450.000 × 3/5 =) 270.000	سرمایه محمود

پس از ورود شریک جدید، نسبت مشارکت شرکای قدیم در سود و زیان نیز تغییر می‌کند. در این حالت، برای محاسبه نسبت سود و زیان شرکای قدیم، نسبت مشارکت شریک جدید را از عدد یک کسر نموده و حاصل به دست آمده را در نسبت‌های مشارکت اولیه ضرب می‌کنیم تا نسبت جدید به دست آید.

در مثال بالا نسبت‌های جدید به شرح زیر محاسبه می‌شوند:

مجموع نسبت‌های شرکای قدیم پس از ورود محمد $1 - 1/4 = 3/4$

نسبت سود و زیان احمد $3/4 \times 2/5 = 6/20 = 30\%$

نسبت سود و زیان محمود $3/4 \times 3/5 = 9/20 = 45\%$

همانگونه که مشاهده می‌کنید جمع نسبت‌های سه شریک می‌بایست همواره برابر عدد یک شود. $(100=25+45+30)$

مثال: حمید و وحید شرکاء یک شرکت تضامنی هستند و سهم الشرکه هر یک معادل 500.000 ریال است. آنها توافق می‌کنند که سعید با پرداخت مبلغ 600.000 ریال شریک جدید و مالک $1/4$ سرمایه شرکت شود و با همین نسبت در سود و زیان شریک باشد. پاداش شرکاء قدیمی و سهم الشرکه شریک جدید و نسبت جدید تقسیم و سود و زیان به صورت زیر محاسبه می‌شود:

خالص دارایی‌ها پس از ورود شریک جدید $500.000 + 500.000 + 600.000 = 1.600.000$

سهم الشرکه سعید $1.600.000 \times 1/4 = 400.000$

پاداش شرکای قدیمی $600.000 - 400.000 = 200.000$

600.000	وجوه نقد(صندوق)
400.000	سرمایه سعید
100.000	سرمایه حمید
100.000	سرمایه وحید

$$1 - 1/4 = 3/4$$

$$3/4 \times 1/2 = 3/8 \quad \text{نسبت تقسیم سود و زیان حمید}$$

$$3/4 \times 1/2 = 3/8 \quad \text{نسبت تقسیم سود و زیان وحید}$$

2- اختصاص سرقفلی به شرکای قدیم

ممکن است شرکت تضامنی به خاطر دارا بودن عواملی از قبیل موقعیت محلی مناسب، برتری کیفیت محصولات و حسن شهرت و تخصص مدیران، سودی بیش از سود متعارف شرکت‌های مشابه کسب نماید. در این صورت شریک جدید برای ورود به شرکت حاضر به پرداخت مبلغی بیش از سهم الشرکه خود خواهد بود. مجموعه عواملی که موجب می‌شود شریک جدید مبلغ بیشتری را وارد شرکت کند اصطلاحاً "سرقفلی" نامیده می‌شود. چون سرقفلی به تدریج ایجاد می‌شود، لذا با توجه به اصل تحقق و اصل بهای تمام شده تاریخی، شناسایی و در دفاتر ثبت نمی‌گردد، اما هنگام ورود شریک جدید می‌تواند با موافقت شرکاء ارزیابی و در حساب‌ها ثبت شود.

در این روش، برخلاف روش قبل، مبلغی که به حساب سرمایه شریک جدید منظور می‌شود معادل مبلغی است که وی وارد شرکت می‌کند، ولی برای شرکت سرقفلی در نظر گرفته می‌شود. نحوه محاسبه سرقفلی به صورت زیر است:

نسبت مشارکت شریک جدید ÷ مبلغ پرداختی توسط شریک جدید = ارزش متعارف شرکت تضامنی

مجموع سرمایه شرکاء پس از ورود شریک جدید - ارزش متعارف شرکت تضامنی = ارزش سرقفلی

مثال: احمد و محمود شرکای یک شرکت تضامنی به نسبت $2/5$ و $3/5$ در سود و زیان شرکت سهیم بوده و سرمایه هر یک از آن‌ها به ترتیب 1.600.000 و 2.000.000 ریال می‌باشد. در تاریخ 91/3/31 شرکاء توافق نمودند که محمد با پرداخت مبلغ 1.800.000 ریال به عنوان شریک جدید وارد شرکت شده و در $1/4$ سرمایه و سود و زیان سهیم گردد. شرکاء توافق کردند که حساب سرقفلی در دفاتر افتتاح شود. محاسبه سرقفلی و ثبت‌های لازم در دفتر روزنامه به شرح زیر می‌باشد:

$$1.800.000 \div (1/4) = 720.000 \quad \text{ارزش متعارف شرکت تضامنی}$$

$$7.200.000 - (1.800.000 + 2.000.000 + 1.600.000) = 1.800.000 \quad \text{ارزش}$$

1.800.000	وجوه نقد (صندوق)	
1.800.000	سرمایه محمد	(91/3/31)
1.800.000	سرقفلی	
720.000	سرمایه احمد	(91/3/31)
1.080.000	سرمایه محمود	
(1.800.000 × 2/5 =)		
(1.800.000 × 3/5 =)		

حساب سرقفلی در ترازنامه جزء دارایی‌های نامشهود طبقه‌بندی می‌شود.

مثال: افشین و رامین شرکای یک شرکت تضامنی هستند و سهم الشرکه هر یک از آن‌ها 500,000 ریال می‌باشد. آن‌ها به ترتیب به نسبت 2/5 و 3/5 در سود و زیان سهیم هستند. در 91/5/21 شرکاء توافق کردند سعید با پرداخت مبلغ 800,000 ریال به عنوان شریک جدید وارد شرکت شده و مالک 1/4 سرمایه شرکت شود و به همین نسبت در سود و زیان شرکت سهیم گردد. شرکاء توافق کردند که حساب سرقفلی در دفاتر افتتاح گردد. محاسبه سرقفلی و ثبت‌های لازم به شرح زیر می‌باشد:

$$\text{سرقفلی} = 1,400,000 = (500,000 + 500,000 + 800,000) - \{800,000 \times (1/4)\}$$

800.000	وجوه نقد
800.000	سرمایه سعید (91/5/21)
1,400.000	سرقفلی
560.000	سرمایه افشین (91/5/21)
840.000	سرمایه رامین

3- اختصاص پاداش به شریک جدید

هنگامی که شریک جدید دارای تخصص و یا توانایی ویژه‌ای باشد، شرکای قدیم به منظور استفاده از تخصص و توانایی وی در جهت پیشرفت و سوددهی شرکت، ممکن است توافق نمایند شریک جدید با پرداخت مبلغ کمتری نسبت به آنچه به بستانکار حساب سرمایه‌اش منظور می‌شود، وارد شرکت شود. این امر به منزله پاداش و امتیازی است که شرکای قدیم برای شریک جدید قایل شده‌اند و مبلغ اضافی، به بدهکار حساب سرمایه شرکای قدیم منظور می‌گردد. همچنین در شرایطی که شرکت از وضع مطلوبی برخوردار نبوده این امر متصور است. محاسبه مبلغ پاداش مانند محاسبه پاداش در حالت قبلی است فقط در این حالت مبلغ پرداختی شریک جدید کمتر از سهم الشرکه وی می‌باشد.

مثال: احمد و محمود شرکای یک شرکت تضامنی به نسبت 2/5 و 3/5 در سود و زیان شرکت سهیم بوده و سرمایه هر یک از آن‌ها به ترتیب 1,600,000 و 2,000,000 ریال می‌باشد. در تاریخ 91/3/31 شرکا توافق نمودند که محمد با پرداخت مبلغ 1,000,000 ریال به عنوان شریک جدید وارد شرکت شده و در 1/4 سرمایه و سود و زیان سهیم گردد. محاسبه پاداش و ثبت‌های لازم در دفتر روزنامه به شرح زیر می‌باشد:

$$(2,000,000 + 1,600,000 + 1,000,000) \times 1/4 = 1,150,000$$

$$1,150,000 - 1,000,000 = 150,000 \quad \text{پاداش شریک جدید}$$

1,000.000	وجوه نقد
60.000	سرمایه احمد (91/3/31)
90.000	سرمایه محمود
1,150.000	سرمایه محمد

مثال: سعید و نوید شرکای یک شرکت تضامنی با سهم شرکت هر کدام 1,800,000 ریال هستند و به نسبت مساوی در سود و زیان شریک هستند. در تاریخ 91/8/20 آن‌ها به علت رکود عملیات شرکت توافق می‌کنند که امید با پرداخت مبلغ 1,200,000 ریال وارد شرکت شود و مالک 1/3 سرمایه شرکت و به نسبت مساوی با دو شریک دیگر (1/3) در سود و زیان شرکت شریک باشد. محاسبه پاداش و ثبت‌های لازم به شرح زیر می‌باشد:

$$(1,200,000 + 1,800,000 + 1,800,000) \times 1/3 = 1,600,000$$

$$1,600,000 - 1,200,000 = 400,000 \quad \text{پاداش شریک}$$

1,200,000	وجوه نقد
200,000	سرمایه سعید (91/8/20)
200,000	سرمایه نوید
1,600,000	سرمایه امید

4- عدم اختصاص پاداش به طرفین

گاهی اوقات امتیازات شریک جدید و مطلوبیت شرکت تضامنی جبران کننده یکدیگر هستند، بدین صورت که شریک جدید دارای تخصص و امتیازات خوبی برای شرکت تضامنی است و شرکت تضامنی نیز دارای سوددهی و وضعیت مطلوبی است، در چنین شرایطی شریک جدید معادل آورده خود مالک سرمایه شرکت می‌گردد به این معنی که در محاسبه پاداش، مبلغ پاداش طرفین صفر می‌شود، در این حالت، برای ثبت رویداد مالی مربوط به ورود شریک جدید، حساب دارایی‌های آورده شده توسط وی معادل ارزش آن‌ها که مورد توافق کلیه شرکا می‌باشد بدهکار گردیده و حساب سرمایه شریک جدید بستانکار می‌شود.

مثال: محمود شرکای یک شرکت تضامنی به نسبت 2/5 و 3/5 در سود و زیان شرکت سهامی بوده و سرمایه هر یک از آن‌ها به ترتیب 1,600,000 و 2,000,000 ریال می‌باشد. در تاریخ 91/3/31 شرکا توافق نمودند که محمد با پرداخت مبلغ 1,200,000 ریال به عنوان شریک جدید وارد شرکت شده و در 1/4 سرمایه و سود و زیان سهامی گردد. محاسبه پاداش و ثبت‌های لازم در دفتر روزنامه به شرح زیر می‌باشد:

$$(1,200,000 + 2,000,000 + 600,000.1) \times 1/4 = 1,200,000$$

$$1,200,000 - 1,200,000 = 0 \quad \text{پاداش شرکا}$$

1,200,000	وجوه نقد
1,200,000	سرمایه محمد (91/3/31)

2- ورود شریک جدید و تجدید ارزیابی دارایی‌ها و بدهی‌ها

در کلیه مثال‌های قبلی فرض بر این بود که دارایی‌ها و بدهی‌های ثبت شده در دفاتر با ارزش واقعی آن‌ها برابر بوده و مورد توافق شرکای قدیم و جدید می‌باشد. ممکن است، در زمان ورود شریک جدید، ارزش دارایی و بدهی‌های ثبت شده در دفاتر شرکت مورد توافق شرکای قدیم و جدید قرار نگیرد. شاید شرکای قدیم ادعا نمایند ارزش واقعی دارایی‌های شرکت بیش از ارزشی است که در دفاتر ثبت شده است و یا شریک جدید ادعا نماید ارزش دارایی‌های شرکت در اثر گذشت زمان کاهش یافته است. همچنین در مورد بدهی‌ها نیز ممکن است عدم توافق‌هایی وجود داشته باشد. برای مثال شریک جدید با میزان ذخیره مطالبات مشکوک الوصول موافق نباشد، یا اینکه در اثر حسن انجام کار و یا دلایل دیگر سرقفلی در شرکت ایجاد شده باشد که تا کنون شناسایی نشده و با ورود شریک جدید شرکاء توافق نمایند این دارایی شناسایی و مورد ارزیابی قرار گیرد.

در این شرایط، کلیه ارقام دارایی و بدهی به ارزش منصفانه (ارزش بازار مورد توافق کلیه شرکاء قدیم و جدید) ارزیابی و اثرات ناشی از تجدید ارزیابی در حسابی تحت عنوان "حساب تجدید ارزیابی" منظور می‌شود. مانده حساب تجدید ارزیابی که سود یا زیان ناشی از تجدید ارزیابی می‌باشد، به نسبت تقسیم سود و زیان مقرر در شرکتنامه به حساب سرمایه شرکای قدیم منتقل می‌گردد.

در صورت عدم برابری مبلغ سرمایه‌گذاری شریک جدید با منافع تحصیل شده توسط وی (با مبلغ منصفانه ارزیابی شده) باید با تفاوت، مشابه حالت ورود شریک جدید بدون تجدید ارزیابی برخورد نمود. یعنی نظیر حالت قبل با استفاده از روش پاداش یا سرقفلی اقدام به ثبت ورود شریک جدید نماییم.

عملیات حسابداری مربوط به ورود شریک جدید همراه با تجدید ارزیابی دارایی‌ها و بدهی‌ها را می‌توان به صورت زیر مطرح کرد:

1- تجدید ارزیابی دارایی‌ها: در صورتی که مبلغ تجدید ارزیابی یک دارایی بیشتر از مبلغ دفتری آن باشد، مابه التفاوت به بدهکار حساب دارایی مربوطه و بستانکار حساب تجدید ارزیابی منظور می‌شود. عکس این حالت برای کاهش ارزش دارایی‌ها مصداق دارد.

2- تجدید ارزیابی بدهی‌ها: در صورتی که مبلغ تجدید ارزیابی یک بدهی بیشتر از مبلغ دفتری آن باشد، مابه التفاوت به بدهکار حساب تجدید ارزیابی و بستانکار حساب بدهی مربوطه منظور می‌شود. عکس این حالت برای کاهش ارزش بدهی مصداق دارد.

3- شناسایی سرقفلی: در صورتی که در فرایند تجدید ارزیابی سرقفلی شناسایی شود، ارزش سرقفلی به بدهکار حساب سرقفلی و بستانکار حساب تجدید ارزیابی منظور می‌شود. بعضی از حسابداران، ارزش سرقفلی را مستقیماً به بستانکار حساب سرمایه شرکای قدیم (به نسبت تقسیم سود و زیان مقرر در شرکتنامه) منظور می‌کنند.

4- بستن حساب اندوخته عمومی و سود تقسیم نشده: حساب‌های اندوخته عمومی و سود تقسیم نشده (در صورت وجود) بدهکار شده و حساب سرمایه شرکای قدیم (به نسبت تقسیم سود و زیان مقرر در شرکتنامه) بستانکار می‌شود.

5- ثبت هزینه‌های تجدید ارزیابی: هزینه‌های تجدید ارزیابی طبق توافق شرکاء اگر بر عهده شریک جدید باشد به بدهکار حساب جاری وی و چنانچه به عهده شرکای قدیم باشد به بدهکار حساب تجدید ارزیابی منظور می‌گردد.

6- بستن سود یا زیان حاصل از تجدید ارزیابی به سرمایه شرکاء: پس از انجام ثبت‌های فوق، حساب تجدید ارزیابی مانده‌گیری می‌شود، اگر مانده بستانکار داشته باشد نشان دهنده سود تجدید ارزیابی است که در این صورت، حساب تجدید ارزیابی بدهکار و در مقابل حساب سرمایه شرکای قدیم (به نسبت تقسیم سود و زیان مقرر در شرکتنامه) بستانکار می‌شود و اگر مانده بدهکار داشته باشد نشان دهنده زیان تجدید ارزیابی است که در این حالت حساب تجدید ارزیابی بستانکار و حساب سرمایه شرکای قدیم (به نسبت تقسیم سود و زیان مقرر در شرکت نامه) بدهکار می‌شود.

مثال: ترازنامه شرکت تضامنی عباس و مهدی که به نسبت 2/3 و 1/3 در سود و زیان سهیم هستند در تاریخ 91/4/31 به شرح زیر است:

شرکت تضامنی عباس و مهدی

ترازنامه

به تاریخ 91/4/31

300000	حساب‌های پرداختنی	350000	وجوه نقد
200000	جاری عباس	650000	حساب‌های دریافتنی
2000000	سرمایه عباس	700000	موجودی کالا
1000000	سرمایه مهدی	1800000	ساختمان
3500000	جمع	3500000	جمع

در تاریخ فوق با توافق شرکا صادق به عنوان شریک جدید وارد شرکت گردید و عملیات زیر انجام گردید:

- صادق مبلغ 2,000 ریال وجه نقد و یک دستگاه وسیله نقلیه به مبلغ 800,000 ریال وارد شرکت نمود و در 1/5 سود و زیان سهیم گردید.
- برای حساب‌های دریافتنی مبلغ 30,000 ریال ذخیره م. م. و در نظر گرفته شد.
- ساختمان به مبلغ 2,000,000 ریال و موجودی کالا به مبلغ 750,000 ریال ارزیابی گردید.
- سرقفلی شرکت به مبلغ 300,000 ریال ارزیابی گردید که صادق از این بابت مبلغی پرداخت نکرد.
- هزینه‌های تجدید ارزیابی دارایی‌ها بالغ بر 70,000 ریال گردید که مقرر شد به عهده شرکای قدیم باشد.

ثبت‌های لازم در دفتر روزنامه در تاریخ ورود صادق به شرح زیر می‌باشد:

200,000	وجوه نقد
800,000	وسایل نقلیه (91/4/31-1)
1,000,000	سرمایه صادق

30.000	تجدید ارزیابی
30.000	ذخیره م.م.و (91/4/31-2)
200.000	ساختمان
50.000	موجودی کالا (91/4/31-3)
250.000	تجدید ارزیابی
300.000	سرقفلی
300.000	تجدید ارزیابی (91/4/31-4)

به جای ثبت شماره 4، سرقفلی را می توان مستقیم به حساب سرمایه شرکای قدیم برد.

70.000	تجدید ارزیابی
70.000	وجوه نقد (91/4/31-5)

حال از حساب تجدید ارزیابی مانده گیری می کنیم چون مانده بستانکار شده است پس سود تجدید ارزیابی داریم.

450.000	تجدید ارزیابی
300.000	سرمایه عباس (91/4/31-6)
150.000	سرمایه مهدی

مثال: الف و ب شرکای یک شرکت تضامنی هستند که به ترتیب به نسبت 3 و 2 در سود و زیان سهمیه هستند. ترازنامه این شرکت در 91/12/29 به شرح زیر است

شرکت تضامنی الف و ب

ترازنامه

به تاریخ 91/12/29

110.000	حساب های پرداختنی	60.000	وجوه نقد
	سرمایه شرکاء:	100.000	حساب های دریافتنی
200.000	سرمایه الف	200.000	ساختمان
100.000	سرمایه ب	50.000	تجهیزات
410.000	جمع	410.000	جمع

در تاریخ فوق شرکاء توافق نمودند آقای ج با شرایط زیر وارد شرکت گردد:

1- آقای ج با پرداخت 100.000 ریال مالک 1/5 سرمایه شرکت شود و به همین نسبت در سود و زیان سهمیه گردد.

2- ذخیره ای معادل 20.000 ریال برای حساب های دریافتنی منظور گردد.

3- ساختمان شرکت به مبلغ 300.000 ریال و تجهیزات شرکت به مبلغ 35.000 ریال ارزیابی شد. هزینه تجدید ارزیابی بالغ بر 40.000 ریال گردید که قرار شد به عهده شریک جدید بوده و وی باید طی سال جاری آن را به شرکت پرداخت نماید.

4- سرقفلی در صورت وجود در دفاتر ثبت می‌شود.

ثبت‌های لازم با ورود شریک جدید و تجدید ارزیابی دارایی‌ها به شرح زیر می‌باشد:

100.000	وجوه نقد	
100.000	سرمایه ج	(91/12/29-1)
20.000	تجدید ارزیابی	
20.000	ذخیره م.م.و	(91/12/29-2)
100.000	ساختمان	
100.000	تجدید ارزیابی	(91/12/29-3)
15.000	تجدید ارزیابی	
15.000	تجهیزات	(91/12/29-4)
40.000	حساب‌های دریافتنی (آقای ج)	
40.000	وجوه نقد	(91/12/29-5)

در ثبت 5، می‌توانستیم مبلغ را به حساب جاری شریک ج ببریم اما چون متعهد شده طی سال جاری پرداخت نماید به حساب بدهکاری وی منظور نمودیم.

حال از حساب تجدید ارزیابی مانده‌گیری می‌کنیم چون مانده آن بستانکار است بنابر این سود تجدید ارزیابی داریم

65.000	تجدید ارزیابی	
39.000	سرمایه الف	(91/12/29-6)
26.000	سرمایه ب	

همانگونه که قبلاً مطرح شد اگر ورود شریک جدید همراه با تجدید ارزیابی دارایی‌ها و بدهی‌ها باشد مراحل بالا را طی می‌کنیم و در پایان اگر سرقفلی یا پاداش داشتیم می‌بایست مانند حالت ورود شریک جدید بدون تجدید ارزیابی عمل کنیم فقط در اینجا قیمت‌های تجدید ارزیابی شده ملاک قرار می‌گیرند. بنابر این در این مثال می‌بایست سرقفلی محاسبه و به حساب سرمایه شرکا قدیمی منظور گردد.

$$100.000 \div (1/5) = 500.000$$

$$500.000 - (65.000 + 100.000 + 100.000 + 200.000) = 35.000 \quad \text{سرقفلی}$$

35.000	سرقفلی	
21.000	سرمایه الف	(91/12/29-7)
14.000	سرمایه ب	

نکته: در حالت ورود شریک جدید با تجدید ارزیابی دارایی‌ها بعد از انجام ثبت‌های مربوط به تجدید ارزیابی دارایی‌ها باید همواره مبلغ سرمایه‌گذاری شریک جدید با منافع تحصیل شده توسط وی مقایسه شود اگر برابر نبود باید سرقفلی یا پاداش برای شریک جدید یا شرکاء قدیم در نظر گرفته شود. مثلاً در مثال بالا اگر ردیف 4 در مورد سرقفلی مطرح نشده بود می‌بایست طبق فرمول زیر پاداش در نظر می‌گرفتیم:

$$(100.000 + 65.000 + 100.000 + 200.000) \times 1/5 = 93.000$$

$$100.000 - 93.000 = 7.000 \quad \text{پاداش برای شرکای قدیم}$$

خروج شریک از شرکت تضامنی

در شرکت تضامنی شخصیت و اعتبار شرکاء اهمیت به سزایی دارد، لذا خروج هر یک از شرکاء می‌تواند تأثیری مهمی در سرنوشت شرکت داشته باشد. شرکایی که تشکیل شرکت تضامنی می‌دهند حق ندارند بدون رضایت سایر شرکاء از شرکت خارج شده و سهم الشرکه خود را به اشخاص ثالث واگذار نمایند. ماده 123 قانون تجارت در این مورد چنین مقرر داشته است: "در شرکت تضامنی هیچ یک از شرکاء نمی‌تواند سهم خود را به دیگری واگذار نماید مگر با رضایت تمام شرکاء."

هر چند که خروج یک شریک از شرکت تضامنی، همانند ورود شریک جدید به شرکت تضامنی، به منزله خاتمه فعالیت شرکت قبلی و ایجاد شرکت جدید تلقی می‌گردد، ولی در عمل ممکن است با رضایت سایر شرکاء، شرکت مذکور به صورت دیگری یا با نام دیگری به فعالیت خود ادامه دهد. در این صورت چنانچه نام شریک مذکور در شرکتنامه قید شده باشد، باید حذف گردد.

خروج شریک از شرکت تضامنی، همانند ورود شریک جدید بر یکی از دو طریق زیر انجام می‌شود:

1- واگذاری سهم الشرکه به یک یا چند شریک شرکت

2- دریافت دارایی‌های شرکت

خروج شریک با واگذاری سهم الشرکه به یک یا چند شریک

خروج شریک با واگذاری سهم الشرکه به یک یا چند شریک قدیمی و دریافت مبلغ مورد توافق از آنها، موضوعی کاملاً شخصی است و به افزایش یا کاهش دارایی‌ها و حقوق صاحبان سرمایه شرکت نمی‌انجامد، فقط به جابجایی حساب سرمایه شرکاء می‌انجامد.

مثال: کامران و کیومرث و کاوه شرکای شرکت تضامنی با سهم الشرکه مساوی 2,000,000 ریال هستند آنها به نسبت مساوی در سود و زیان شریک هستند. در تاریخ 91/5/20 کاوه با دریافت 2,800,000 ریال از کامران و کیومرث از شرکت خارج و سهم الشرکه خود را به نسبت مساوی به آنها واگذار کرد. ثبت مربوط به خروج کاوه بدین شرح می‌باشد:

سرمایه کاوه	2,000,000
سرمایه کامران (91/5/20)	1,000,000
سرمایه کیومرث	1,000,000

خروج شریک با دریافت دارایی‌های شرکت

ممکن است شریک خارج شونده، سهم خود از واحد تجاری را از دارایی‌های نقد یا غیرنقد شرکت تضامنی دریافت نماید. در صورتی که سهم شریک خارج شونده از محل وجوه نقد یا سایر دارایی‌های شرکت پرداخت گردد، دارایی‌ها و سرمایه شرکت کاهش می‌یابد. اما سوالی که در اینجا مطرح می‌شود این است که ارزش دارایی‌های شرکت تضامنی با کدام مبلغ محاسبه شود. ارزش دفتری یا ارزش منصفانه و بازار؟ بنابر این خروج شریک با دریافت دارایی‌های شرکت به دو طریق امکان‌پذیر است: